

Ruwe bolster, blanke pit

Ruwe bolster, blanke pit. Het is een geliefde typering voor het bootjesvolk dat de voormalige Zuiderzee bevaart. Niet ten onrechte, zo bleek na afloop van de vlootrevue. Waren de schippers en hun bemanningsleden 's morgens nog stoer en onverschillig; aan het einde van de middag, terug in de haven, vertelden ze stuk voor stuk met onvervalst enthousiasme in hun stem over hun 'ontmoeting' met de koningin. "Het is toch wel bijzonder. Je ziet de koningin tenslotte niet elke dag van zo dichtbij."

Zo'n zeventig historische schepen namen deel aan de vlootshow. Het waren voornamelijk zeilschepen als bidders, Staverse jollen, schouwen, tjalken en aken. Slechts een enkel stoomschip lag tussen de gelegenheidsvloot, bijvoorbeeld de honderdjarige Rosalie. Er hadden zich aanvankelijk veel meer schepen opgegeven, maar door het slechte weer - ook gedurende het weekeinde voorafgaand aan de feestelijke dag - slaagden vele schippers er niet in om hun boot op tijd in Enkhuizen te hebben. Vooral schippers van de oostwal moesten het laten afweten. Zij durfden in veel gevallen het omstuijige IJsselmeer niet over te steken. De stemming was er niet minder om onder het bootjesvolk. 's Morgens kregen zij de laatste instructies voor de vlootshow. Toen werd ook besloten niet te zeilen, maar op de motor te gaan varen. Dat was veiliger in verband met de harde wind. De weersvoorspellingen beloofden weinig goeds voor de mid-

dag. Bovendien zouden de schepen netjes in optocht bijna tegen de wind in langs De Groene Draeck moeten zeilen; een schier onmogelijke opgave voor een groep van zeventig schepen. Rond half drie steeg de spanning in de havens van het Zuiderzeemuseum. Bij het horen van de vuurpijlen die vanaf het dak van het binnenmuseum zouden worden afgeschoten, zouden de schip-

pers hun pavoiseerlijn hijsen en een signaal geven op hun scheepshoorn. Vervolgens moesten de boten zich gaan opstellen in het Krabbersgat voor de vlootrevue. En toen begon het wachten op de verschijning van De Groene Draeck, de Lemster aak van het koninklijk huis. Een lid van de bemanning van de Marken 63, een Botter uit Hoorn, verklaart 's avonds onder het genot van een Berenburger vooral dat wachten op de koningin erg spannend te hebben gevonden, ondanks het hondenweer. "Het duurde wel even voordat ze kwam. Het is meestal geen snelle bedoening zo'n vlootshow, maar vandaag regende het ook nog eens zo. Maar ik vond wel dat het er heel feestelijk uitzag doordat al die schepen getooid waren met vlaggetjes. De sfeer is altijd perfect, het is een hele vertrouwde groep mensen, al die schippers en botenliefhebbers bij elkaar."

Koningin Beatrix gaat aan boord van de koninklijke Lemster aak De Groene Draeck. En alsof zij de regie van het weer in handen heeft, stopt de regen.

In de havenkom van het buitenmuseum. Foto: Obbe Deelstra

Steeds witter

Ook schipper Frans Sabelis uit Heemstede zal zich de dag herinneren als één die begon met een ongelooflijk noodweer en een geknakt vertrouwen in een goede afloop van de dag. Het viel hem uiteindelijk mee. "Dat weer bleef

De Groene Draeck (links op de voorgrond) koerst af op de ruim zeventig historische schepen die in het Krabbersgat klaarliggen voor de vlootshow. Links op de achtergrond is een glimp zichtbaar van het cruiseschip The Queen of Holland, dat ligt te wachten om de haven van Enkhuizen binnen te lopen. Toeval?

aanhouden totdat we voor anker lagen in het Krabbersgat. Toen werd het een beetje beter, maar we dreven wel naar elkaar toe. Op zich lagen we gunstig als nummer 9, en de koningin draaide mooi voor ons langs. Ik vond dat ze het goed deed. Aan haar kleur kon je zien dat zij het ook koud had, ze werd steeds witter. Toch liet ze daar niets van merken. Ze deed het goed." Aan boord van de botter Hoorn 11 vertelt schipper Willem Hos dat hij het "wel leuk" heeft gevonden. Voor hem was het belangrijker dat hij wat terug kon doen voor het museum. "Het Zuiderzeemuseum is naar ons toe, als leden van de Vereniging Botterbehoud, altijd heel gastvrij. We mogen hier altijd liggen en bij evenementen doen ze ook niet kinderachtig. Ik deed mee als blijk van waardering voor het museum, niet zozeer om de koningin te zien." Zijn vrouw Trijntje kijkt er anders tegenaan. "Ik heb ons opgegeven. Het leek me zo leuk om de koningin te groeten. Het is toch wel heel bijzonder om haar van zo dichtbij te zien en dat ze je groet. Zoiets had ik nog nooit meegemaakt. Maar er zit wel veel poeha omheen, hoor. Dat zou wel wat minder mogen. We mochten niet eens samen met De Groene Draeck in de Krabbersgatsluis. Iedereen moest op flinke afstand blijven. En dat terwijl de koningin niet eens aan boord was."

Aan boord van de schepen in de havenkom van het buitenmuseum komen de schippers en hun bemanningen aan het einde van de middag samen om na te praten over de vlootrevue.

Plichtsbefes

Op tjalkjacht Maze-Rotterdam is de sfeer ontspannen 's avonds in de haven. Met de schipper en zijn bemanning van de boot ernaast genieten de opvarenden van glaasjes Berenburg en stukjes kaas. Schipper Derick Steenstra uit Rotterdam, vertelt dat zijn boot nog gesalueerd heeft vlak voor De Groene Draeck. "De koningin is waarschijnlijk nog doof", mijmert hij. "Ik ben hier op uitnodiging en uit plichtsbefes. Mijn ouders hebben nog meebetaald aan haar schip De Groene Draeck, dus je kunt wel stellen dat ik een band heb met het koningshuis. Mijn ouders waren hier ook bij de opening van het buitenmuseum in 1983." Het feit dat hij nu ook zelf de

koningin van dichtbij heeft gezien, stemt hem tevreden. "Het is leuk om te zien dat de koningin het ene moment heel chique gekleed is en het volgende moment in een grote groene regenjas zonder hoed aan het roer staat." Dat was schipper Obbe Deelstra van de KP 32 ook opgevallen. Hij had dan ook spontaan zijn fotocamera gegrepen en het tafereel aan boord van De Groene Draeck van dichtbij vastgelegd. Zijn botter kent overigens een wonderbaarlijke geschiedenis. In het oorspronkelijke schip uit 1886 was in 1988 de kettingzaag gezet om het op te delen in twee stukken die dienst zouden moeten gaan doen als bloembak in Elburg. Twee stadsgenoten van Deelstra wisten dit te voorkomen. Zij kochten

Tegen wil en dank vast in Zwolle

"Ja je kunt wel stellen dat dit een hele enerverende ervaring was." Aan het woord is schipper Vos, die met zijn boot Borias ternauwernood de vlootshow heeft kunnen halen. Hij kwam met zijn Bakdekkruiser helemaal uit Frankrijk varen. Op de terugweg wilde hij Zwolle aandoen en voer daarom via de IJssel. Het plan was daar twee dagen te blijven zodat hij op zaterdag naar Enkhuizen zou komen. Maar die twee dagen werden er onverhoopt wat meer. Want op de dag dat hij wilde vertrekken bleek de brug bij Zwolle niet meer open te kunnen. Samen met vier binnenvaartschepen lag hij tegen wil en dank vast in Zwolle. "Eerst leek het erop dat het probleem snel opgelost zou worden, maar de brug bleef dicht. Het duurde tot dinsdag tot de brug met een enorme kraanwagen in stukjes opgetild werd. Pas woensdagochtend kon ik weg uit Zwolle. Ik ben om kwart over elf in 'full speed' naar Enkhuizen gevaren. We gingen zo hard en met zoveel zijwind dat de kat er enorm ziek van werd. Dat is hij anders nooit! Ik kwam net op tijd in Enkhuizen aan, want ik ben achter de boot van de koningin aangevaren. Toen zij keerde ben ik in de rij van de vlootshow gaan liggen." Was het al dat gehaast wel waard? "Jazeker! De ontvangst van het personeel in het museum was enorm leuk. Ik had op een gegeven moment in Zwolle wel de moed opgegeven, en dan is het toch leuk dat je het nog redt. Ik heb ook nog de prijs gekregen van verste haven van vertrek. Dat is dan best leuk." (JL)

Vlootrevue. De HK22 op de voorgrond heeft zojuist de fok gestreken bij wijze van groet. De navolgende schepen varen met een gehesen fok, die ze ook zullen laten zakken op het moment dat ze De Groene Draeck passeren.

het voorste deel van de botter op en bouwden er zelf een nieuwe achterkant aan, zo vakkundig dat de KP 32 onlangs nog een restauratieprijs bemachtigde. De opvarenden vertellen dit verhaal

met een grote grijns op hun gezicht. "Een goede grap," vinden ze, "net als de vlootrevue voor de koningin." Maar heimelijk heeft de koninklijke ontmoeting ze toch meer bezig gehouden, dan

ze willen laten blijken. Anders hadden ze het niet geweten: "onze koningin heeft leren zeilen op een botter!"

José Leeuwenkamp / Mieke Scharloo